

TERMÍN: 17.01.2023

xx21836xx
Recenzia A
Tomáš Szalay
tomas.szalay@region-bsk.sk

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Tomáš Szalay**NÁZOV MATERIÁLU: **Očkovanie proti ľudskému papilomavírusu (HPV) u dievčat a chlapcov na Slovensku.**TYP VÝSTUPU*[1]: **komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo zdravotníctva SR - Inštitút zdravotných analýz**AUTORI/KY: **Petra Ištokovičová**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Strana 3	Odporúčania: osvetová kampaň štátu.	V odporúčaniach chýba zmienka o osvetovej kampani, ktorú by robil štát. Komunikácia prevencie by mala byť intenzívnejšia a nemala by byť ponechaná len na tretí sektor.	

2	Strana 3	Odporúčania: prepojenie so školstvom	Medzi odporúčania by som navrhol zahrnúť aj prepojenie so školstvom. Úspešné HPV očkovacie programy v zahraničí ťažia z toho, že očkovanie prebieha na školách/v spolupráci so školami. Iste, prináša to veľa dodatočných výziev, ale je to miesto koncentrácie cieľovej skupiny pre toto očkovanie.	
3	Strana 5, odsek 5	Metodické nedostatky – ani nie pripomienka, skôr komentár.	Hlavné obmedzenia prípravu takéhoto analytického reportu predstavujú dáta, ich kvalita a dostupnosť. Oceňujem uvedenie obmedzení ako aj pokus o návrh na ich zlepšenie; som skeptický k osobitnému kódu nepovinného očkovania a ochote ho vykazovať (ak bude zazmluvnený, bude zrejme hrazený horšie než dnes, keď je výška priamej platby od pacienta neregulovaná). Motiváciou k vykazovaniu takéhoto výkonu by bolo zaradenie parametra zaočkovanosti proti HPV do hodnotiacich koeficientov/KPI ambulancií. Jedna z ďalších možností zlepšenia kvality vykázaných dát je prostredníctvom niekoľkých distribútorov, ktorí majú HPV vakcíny v portfóliu, požiadať lekárne o nahradenie nehradených receptov na HPV vakcíny do systému.	

4	Strana 5, odsek 6	Pri časovej variabilite zaočkovanosti sa nezohľadňuje výpadok vakcín.	Faktom naozaj je, že veľa mesiacov, až do konca apríla 2022, nebola na trhu dostupná vtedy jediná plne hrazená vakcína proti HPV. Domnievam sa, že ide o neopomenuteľný dôvod výrazného nárastu zaočkovanosti po uvedení ďalšej – a tentoraz dostupnej – vakcíny do režimu plnej úhrady z VZP od mája 2022.	
5				
6				
7				
8				
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Ide o prvý report na danú tému, ktorý má ambíciu v pravidelných aktualizáciách informovať odbornú i laickú verejnosť o vývoji očkovania proti HPV na Slovensku, identifikovať bariéry a navrhovať opatrenia na ich odstraňovanie, poskytovať spätnú väzbu k uplatneným politikám. Report vnímam ako výborný príspevok k téme prevencie, ktorá sa počas Covidu a post-Covidu dostala na okraj záujmu. Pozornosť dostáva kuratíva, *odložená starostlivosť*, pričom problémom ďalšieho obdobia budú dôsledky *odloženej prevencie*. Rakovina krčka maternica je učebnicovým príkladom príčiny odvrátiteľného úmrtia – zdravotný systém má veľa nástrojov, ako tejto rakovine predísť, a predsa ju diagnostikujeme u 600 žien ročne.

Zvýšením hladiny zaočkovanosti, čo je hlavný cieľ autorov a tohto reportu, dosiahneme v budúcnosti úsporu tak v kvalite a dĺžke života, ako aj v zdrojoch, ktoré sa dajú využiť na iný účel ako liečba preventabilného ochorenia.

Detailný (pravidelný) očkovací report v takejto miere detailu je aj vo svetovom porovnaní relatívne vzácny a aspoň na chvíľu nás môže na Slovensku naplniť hrdosťou na zdravotnícku štatistiku a analytiku.

Tento report si zaslúži byť nasledovaný ďalšími – o chrípke, pneumokokoch či ďalších ochoreniach.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.